

Nr 177.

Godkänd av första kammaren den 17 maj 1923.
Godkänd av andra kammaren den 17 maj 1923.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående åtgärder för åstadkommande av förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden.

(Statsutskottets utlåtande nr 94.)

Till Konungen.

Uti den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1923—1924 har Eders Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 121) föreslagit riksdagen att i avvaktan på den proposition, som kunde komma att i ämnet avlätas, till åtgärder för åstadkommande av en förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden m. m. för sagda budgetår beräkna ett extra reservationsanslag av 160,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 2 mars 1923 dagtecknad proposition, nr 91, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till åtgärder för åstadkommande av förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden för budgetåret 1923—1924 anvisa ett extra reservationsanslag av 157,000 kronor, att användas i huvudsaklig överensstämmelse med i nämnda statsrådsprotokoll angivna grunder.

Jämlikt kungl. kungörelsen den 30 juni 1922 angående statsbidrag för provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom rikets ödemarksområden kan statsbidrag beviljas till förhyrande av lokaler för provisoriska sjukhärbärgen, till avlöning åt tillfälliga distriktssköterskor och

samariter samt till anskaffande, drift och underhåll av automobiler och motorbåtar för sjukvårdsändamål.

Med ödemarksområden avses i denna kungörelse de nordligaste delarna av Värmlands och Kopparbergs län, västra delarna av Jämtlands län, Västerbottens läns lappmark samt Norrbottens läns lappmark och område norr om polcirkeln.

Vad beträffar de av Eders Kungl. Maj:t nu föreslagna åtgärderna för åstadkommande av förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden, är givetvis — såsom av departementschefen ock framhållits — uppförandet av sjukstugor vid läkarstationerna den mest trängande av åtgärderna i fråga. Den plan härför, som framlagts av medicinalstyrelsen, har synts riksdagen med avseende å såväl sjukstugornas antal och förläggning som statsbidragens beräknande vara av beskaffenhet att kunna bifallas och anser riksdagen sålunda, i likhet med departementschefen, att statens ingripande härutinnan nu bör begränsas till ödemarksområdena i Norrbottens och Västerbottens län.

Vidkommande kostnaderna för ifrågavarande sjukstugors uppförande, tillhopa 384,000 kronor, har departementschefen med hänsyn till den nuvarande depressionen föreslagit, att dessa skulle fördelas på fyra budgetår med 100,000 kronor å vardera av de tre första åren och med 84,000 kronor å det sista budgetåret. Jämväl detta förslag har riksdagen ansett sig böra bifalla.

Eders Kungl. Maj:ts förslag i fråga om provisoriska åtgärders vidtagande för anordnande av sjukhärbärgen, enligt vilket förslag dessa åtgärder borde begränsas till Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län och anslaget härtill bestämmas till enahanda belopp, som under nästföregående åren utgått eller 5,000 kronor, har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Med avseende på den för en förbättrad sjukvård erforderliga personalen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit dels en förhöjning av statsbidraget till distriktssköterskor i ödemarksområden i nyss nämnda län med 500 kronor för en var, vilket förslag skulle medföra en årlig kostnad av 25,000 kronor, dels ock fortsatt anställande av samariter. Anslaget för sistberörda ändamål har beräknats till 4,500 kronor, att utgå enligt liknande grunder som de nu gällande, dock att statsbidraget, som skulle bestämmas av medicinalstyrelsen, skulle kunna understiga men icke överstiga 300 kronor för år och samarit. Jämväl detta anslag har ansetts böra begränsas till ödemarksområdena inom Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län.

Vid den prövning, riksdagen ägnat Eders Kungl. Maj:ts sistberörda båda förslag, har riksdagen icke kunnat undgå att hysa vissa betänkligheter emot att, på sätt Eders Kungl. Maj:t ifrågasatt, förhöjningen av statsbidraget till distriktssköterskorna inom nu ifrågavarande områden skulle utgå med ett fixerat, för samtliga sköterskor lika stort belopp. Med hänsyn såväl till de skiftande arbetsförhållandena som till de konsekvenser, ett bifall till förslaget härutinnan skulle kunna komma att medföra, har riksdagen ansett, att ödemarkstilläggets storlek bör för varje särskilt distrikt prövas och bestämmas efter de lokala förhållandena, samt att tilläggets maximum bör utgöra det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet, 500 kronor.

Vad slutligen beträffar Eders Kungl. Maj:ts förslag om fortsatt statsbidrag till ordnande av transportväsendet inom ödemarksområdena efter i huvudsak samma principer som förut varit fallet, har riksdagen icke funnit skäl till erinran mot förslaget härutinnan, och har riksdagen alltså anvisat ett belopp å 20,000 kronor för anskaffande, drift och underhåll av automobiler samt å 3,000 kronor för anskaffande, drift och underhåll av motorbåtar.

De olika av Eders Kungl. Maj:t för åstadkommande av en förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden föreslagna, av riksdagen beviljade beloppen, uppgå sålunda tillhopa till 157,500 kronor, vilket belopp i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag avrundats till 157,000 kronor.

Under hänvisning till vad ovan anförts, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen till åtgärder för åstadkommande av förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden för budgetåret 1923—1924 anvisat ett extra reservationsanslag av 157,000 kronor, att användas i huvudsaklig överensstämmelse med i statsrådsprotokollet över socialärenden den 2 mars 1923 angivna grunder med av riksdagen här ovan beslutade jämkningar.

Stockholm den 17 maj 1923.

Med undersätlig vördnad.